

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 25 жовтня 2016 року № 22-3

м. Київ

Про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених міському бюджету міста Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених міському бюджету міста Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення. За результатами розгляду Рахункова палата

В С Т А Н О В И Л А:

1. Обсяги субвенції, затверджені у Державному бюджеті України на виконання у 2014-2016 роках заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення м. Жовті Води, порівняно з визначеними Державною цільовою програмою радіаційного і соціального захисту населення м. Жовті Води на 2013-2022 роки були недостатніми. За таких умов виконкомом Жовтоводської міської ради не забезпечено системного і результативного використання виділених коштів субвенції з державного бюджету на цю мету.

Незважаючи на низку гострих проблем, викликаних техногенним радіаційним забрудненням, пов'язаним, зокрема, з діяльністю державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» (далі – ДП «СхідГЗК»), ріст інфляції, бюджетні призначення субвенції з державного бюджету міському бюджету у цей період затверджувалися щороку в сумі **8480,1 тис. грн**, що становило у 2014 і 2015 роках половину, а у 2016 році – лише 24 відс. від прогнозного обсягу фінансового ресурсу, передбаченого паспортом Державної цільової програми радіаційного і соціального захисту населення м. Жовті Води на 2013-2022 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 25.06.2012 № 579 (далі – Державна програма).

Водночас через недостатнє фінансування заходів Державної програми, неврегульованість питання щодо першочерговості здійснення видатків і недоліки в управлінні бюджетними коштами з боку виконавця Державної

програми – виконкому Жовтоводської міської ради, кошти субвенції використовувалися несистемно.

У результаті майже 20 тис. жителів м. Жовті Води, які перебувають під постійним радіаційним впливом, не одержують встановлену статтею 3 Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання» належну компенсацію, що є обмеженням їх права на радіаційний захист.

2. Жовтоводською міською радою неповною мірою враховано рекомендації Колегії Рахункової палати, надані за результатами попереднього аудиту, в частині забезпечення першочергового виконання заходів із усунення чинників шкідливого впливу радіаційного випромінювання, які до цього часу не реалізовані, що в цілому негативно позначилося на створенні належних умов для захисту мешканців м. Жовті Води від радіаційного впливу та пов'язаних з ним шкідливих чинників.

Зокрема, незважаючи на вжиття Жовтоводською міською радою низки заходів (у 2012 році здано в експлуатацію 79-квартирний житловий будинок для переселенців із радіаційно забруднених районів міста, що відповідає нормам радіаційної безпеки; обстежено на вміст радону 711 житлових приміщень, 10 шкіл, 11 дитячих садків і дитячий будинок, у 2013 році завершено обстеження решти приміщень житлових будинків і споруд міста), до цього часу не створено системи постійного моніторингу території м. Жовті Води. Також не забезпечено придбання сучасного медичного обладнання для повноцінного функціонування Державного закладу «Спеціалізована медико-санітарна частина № 9» Міністерства охорони здоров'я України (далі – СМСЧ № 9 МОЗ) і не завершено реконструкції територіального діагностично-реабілітаційного центру оздоровлення жителів міста (голови міської ради: з 25.05.2014 по 24.11.2015 – Тарасенко В.В., з 25.11.2015 – Абрамов В.В.).

3. Нормативно-правове та організаційне забезпечення виконання заходів радіаційного і соціального захисту населення м. Жовті Води та використання з цією метою коштів субвенції у 2014-2016 роках було недосконалим.

У Державній програмі Кабінетом Міністрів України не визначено щорічних прогнозних обсягів фінансування її заходів на 2018-2022 роки, що не відповідає вимогам Закону України «Про державні цільові програми» і створює ризики незабезпечення планування відповідних видатків у проекті закону про державний бюджет на відповідний рік. У Порядку та умовах надання субвенції з державного бюджету міському бюджету м. Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення м. Жовті Води, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2011 № 205 (розробник Мінфін), не визначено пріоритетів і першочерговості фінансування заходів Державної програми (для мінімізації негативних наслідків у разі затвердження бюджетних призначень в обсягах, менших від передбачених паспортом цієї програми).

Окремі положення щодо використання цих коштів у розрізі заходів відповідної Державної програми, затверджені Жовтоводською міською радою, не визначають умов та розмірів часткового відшкодування витрат на виконання

заходів програми за рахунок коштів субвенції, водночас передбачають фінансування заходів, що не відповідають програмі.

4. Міністерством фінансів України при підготовці законопроекту щодо внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік» та складанні проектів таких законів на 2015 і 2016 роки не враховувалися прогнозні показники Державної програми, що не відповідає статті 4 Закону України «Про державні цільові програми». Як наслідок, рівень фінансового забезпечення у цей період порівняно з передбаченим Державною програмою не дав можливості повною мірою виконати всі 5 заходів радіаційного і 5 із 13 заходів соціального захисту населення, передбачених Державною програмою.

Зокрема, у середньому на рівні 24 відс. від потреби були забезпечені фінансовим ресурсом заходи з радіаційного захисту. На фінансування заходу «Здійснення протирадонових заходів (герметизація підвалів, створення якісної системи вентиляції) у житлових, адміністративних будівлях, спорудах до рівня, визначеного НРБУ-97», метою якого є забезпечення захисту населення міста від радіаційного впливу та пов'язаних з ним шкідливих чинників, оздоровлення навколишнього природного середовища, збереження здоров'я населення, у 2014 році спрямовано лише 11,9 відс. від запланованих обсягів.

З метою концентрації фінансування на виконанні найбільш важливих заходів радіаційного і соціального захисту населення у 2014 і 2015 роках зовсім не фінансувався захід «Озеленення території міста, у тому числі розроблення проекту щодо створення захисних лісосмуг поряд з екологічно-небезпечними об'єктами на площі 30 гектарів».

Середній показник фінансової забезпеченості заходів соціального захисту у 2014 і 2015 роках становив 88 відс., але у 2016 році він знизився до 25 відсотків.

5. Розподіл бюджетних асигнувань виконкомом Жовтоводської міської ради та управлінням житлово-комунального господарства, капітального будівництва, комунальної власності та регулювання земельних відносин Жовтоводської міської ради (далі – УЖКГ) у 2014-2016 роках у розрізі конкретних заходів не підтверджено належними обґрунтованими розрахунками.

Як наслідок, частина фінансового ресурсу не використана і повернена наприкінці року до державного бюджету, зокрема у 2015 році – 89,2 тис. грн, з яких 83,5 тис. грн, як показали результати аудиту, не використано через незабезпечення своєчасного відселення мешканця квартири, у якій мали проводитися протирадіаційні роботи.

6. Заходи, що у звітному періоді вживалися Дніпропетровською обласною держадміністрацією (голова з 02.03.2014 по 25.03.2015 – Коломойський І.В., з 26.03.2015 – Резніченко В.М.) як замовником Державної програми, для забезпечення фінансування програми на рівні, що не нижче показників, визначених її паспортом, були недостатніми.

У результаті окремими центральними органами виконавчої влади не погоджено проекту змін до Державної програми, запропонованих облдержадміністрацією у 2016 році, через що до цього часу не вирішене

питання приведення Державної програми у відповідність із вимогами Закону України «Про державні цільові програми» в частині розподілу прогнозних обсягів фінансування її заходів на 2018-2022 роки, що створює ризики незабезпечення планування відповідних видатків у проекті закону про державний бюджет на відповідний рік.

7. Виконавчим комітетом Жовтководської міської ради не забезпечено належного контролю за використанням коштів субвенції, що створило умови для недотримання безпосередніми виконавцями заходів радіаційного та соціального захисту окремих норм законодавства. Зокрема, аудитом встановлено: порушень у сфері будівництва – на 4370,1 тис. грн; не використано за призначенням і повернено до державного бюджету 94,5 тис. грн; придбано майна, що тривалий час не використовується, – на 639,9 тис. грн, а також оплачено невиконані роботи – 3,3 тис. грн, необов'язкові роботи з експертизи проектів – 12,2 тис. гривень.

Так, у 2015 році УЖКГ (колишній начальник Комолікова А.О.) оплачено кредиторську заборгованість на суму 598,0 тис. грн за придбане у грудні 2013 року обладнання, у тому числі периферійні блоки оброблення даних з GSM каналом передачі даних, для створення системи моніторингу, яке близько трьох років не використовується. СМСЧ № 9 МОЗ (начальник Тарасьева Н.М.) у 2014 році придбано дві прально-віджимні машини, з яких одна машина вартістю 41,9 тис. грн до цього часу не змонтована і не використовується за призначенням, що створює ризики недотримання норм санітарних правил лікувальної установи.

При виконанні заходів із радіаційного захисту населення м. Жовті Води УЖКГ за відсутності титулу будови, що є порушенням вимог п. 2 постанови Кабінету Міністрів України від 08.09.97 № 995 «Про Порядок затвердження титулів будов (об'єктів), будівництво яких здійснюється із залученням бюджетних коштів, коштів державних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії», прийнято та оплачено роботи з реконструкції квартир житлових будинків у м. Жовті Води та улаштування покриття із асфальтобетонних сумішей, установлення бортових каменів на загальну суму 1779,0 тис. гривень.

Під час реконструкції відділення функціональної діагностики Державного закладу СМСЧ № 9 УЖКГ без проведення авторського нагляду, який є обов'язковим, у 2015 році прийнято та оплачено будівельні роботи на суму 2591,1 тис. грн, що створило ризики невідповідності прийнятих робіт проектній документації.

8. Внаслідок недостатнього фінансування і недоліків з боку виконкому Жовтководської міської ради в управлінні коштами субвенції (їх розпорощення) не виконано низку актуальних заходів Державної програми, що негативно впливає на розв'язання соціальних і медичних проблем значної частини населення м. Жовті Води, яка проживає в зоні довготривалого техногенного радіаційного забруднення.

Зокрема, через непроведення будівельно-монтажних робіт приміщення для системи постійного моніторингу території міста і невстановлення в ньому

закупленого у 2013 році обладнання така система не функціонує. Роботи з реконструкції відділення функціональної діагностики СМСЧ №9 МОЗ, яка триває з 2013 року, виконані на 32 відс., при цьому реконструйовані раніше приміщення руйнуються. Цей медичний заклад не забезпечено сучасним медичним обладнанням для діагностики та лікування хворих.

Запланована щорічна рекультивація (деактивація) земель на площі 5,4 га проведена протягом 2014-2015 років на площі 0,15 га (на рівні 0,9 відсотка). Роботи із здійснення протиродонових заходів (герметизація підвалів, створення якісної системи вентиляції тощо) у житлових, адміністративних будівлях і спорудах для приведення їх до рівня, визначеного НРБУ-97, виконані лише на площі 410,4 і 400,7 кв. м відповідно, або загалом 21 відс. запланованого обсягу.

Невиконання в повному обсязі заходів Державної програми негативно впливає на розв'язання проблеми щодо покращення стану здоров'я населення м. Жовті Води. У 2015 році показник захворюваності на злоякісні новоутворення на 100 тис. населення у м. Жовті Води становив 409 випадків проти 373 випадків по Дніпропетровській області. При цьому рівень смертності від злоякісних новоутворень зріс і становив 19 відс. по місту проти 12 відс. по області. За таких умов у м. Жовті Води погіршується демографічна ситуація.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Відомості про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених міському бюджету міста Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення, у формі рішення Рахункової палати надіслати **Кабінету Міністрів України** та рекомендувати доручити **Міністерству фінансів України**:

- при складанні проектів законів про Державний бюджет України на відповідні роки розглядати питання щодо передбачення видатків на виконання заходів Державної цільової програми радіаційного і соціального захисту населення м. Жовті Води на 2013-2022 роки з урахуванням прогнозних обсягів видатків, визначених цією програмою;

- внести зміни до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету міському бюджету м. Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення м. Жовті Води в частині визначення пріоритетів і першочерговості фінансування заходів Державної програми.

2. Рішення Рахункової палати про результати аудиту надіслати **Дніпропетровській обласній державній адміністрації** та рекомендувати:

- прискорити внесення в установленому порядку Кабінету Міністрів України пропозицій стосовно змін до Державної програми, зокрема, в частині визначення в додатку 2 обсягів фінансування її завдань і заходів із 2018 року до 2022 року, як це встановлено Законом України «Про державні цільові програми»; передбачення в межах заходу «Відшкодування частини вартості оздоровлення дітей дошкільного та шкільного віку» видатків на придбання медикаментів та вакцин для профілактики захворюваності дітей дошкільного та

шкільного віку (з уточненням найменування показника); передбачення участі Дніпропетровського обласного бюджету та міського бюджету м. Жовті Води у співфінансуванні завдань програми;

- ініціювати перед Міністерством фінансів України як головним розпорядником субвенції внесення змін до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету міському бюджету м. Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення м. Жовті Води у частині визначення пріоритетів фінансування заходів радіаційного та соціального захисту населення м. Жовті Води (зокрема, щодо першочергового фінансування у 2017 році будівельно-монтажних робіт за заходом «Реконструкція відділення функціональної діагностики Державного закладу СМСЧ № 9 МОЗ»);

- забезпечити належну організацію і контроль за виконанням заходів Державної програми, спрямованих на захист населення м. Жовті Води від радіаційного впливу.

3. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених міському бюджету міста Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення надіслати виконавчому комітету Жовтоводської міської ради і рекомендувати:

- затвердити на наступні роки місцеву програму із заходами щодо радіаційного і соціального захисту населення м. Жовті Води, передбаченими Державною програмою, із залученням до їх виконання інших незаборонених законодавством джерел, у тому числі фінансових ресурсів ДП «СхідГЗК» (компенсації відповідно до законодавства ризику від діяльності підприємства);

- ініціювати перед Дніпропетровською облдержадміністрацією питання виділення з обласного бюджету коштів на реалізацію заходів із радіаційного та соціального захисту населення м. Жовті Води;

- розглянути питання пріоритетного фінансування за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів виконання заходу Державної програми «Реконструкція відділення функціональної діагностики Державного закладу СМСЧ № 9 МОЗ»;

- забезпечити проведення авторського нагляду за фактом прийняття робіт із реконструкції квартир житлових будинків та відділення функціональної діагностики СМСЧ № 9 МОЗ;

- вжити додаткових заходів щодо завершення будівництва приміщення для системи постійного моніторингу території міста і капітального ремонту приміщення господарсько-обслуговуючого підрозділу СМСЧ № 9 МОЗ із використанням надалі за призначенням закупленого раніше обладнання, що не використовується;

- забезпечити затвердження в установленому порядку титулу будови (об'єкта) з проведення протирадонових заходів (реконструкції) в квартирах житлових будинків у м. Жовті Води та реконструкції відділення функціональної діагностики СМСЧ № 9 МОЗ.

4. Оприлюднити рішення Рахункової палати та результати розгляду Звіту об'єктами контролю на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Самуся Г.Ю.

Т. в. п. Голови Рахункової палати

О.С. Яременко